

VU Research Portal

Meer met Blackboard en Video. Onderwijs ontwikkelen met een DLO als middel om het leerproces te ondersteunen: de stap naar activerend onderwijs.

van Boxel, P.; Goossen, E.

2005

document version

Publisher's PDF, also known as Version of record

[Link to publication in VU Research Portal](#)

citation for published version (APA)

van Boxel, P., & Goossen, E. (2005). *Meer met Blackboard en Video. Onderwijs ontwikkelen met een DLO als middel om het leerproces te ondersteunen: de stap naar activerend onderwijs*. VU Vrije Universiteit.

General rights

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal ?

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

E-mail address:

vuresearchportal.ub@vu.nl

“Meer met Blackboard en Video”

Projectrapportage ICT&O project FBW

Projecttitel: Onderwijs ontwikkelen met een DLO als middel om het leerproces te ondersteunen:
 de stap naar activerend onderwijs.
Projectcode: FBW 2004-4
Faculteit: Faculteit Bewegingswetenschappen
Projectperiode: september 2004-september 2005
Opdrachtgever: Faculteit Bewegingswetenschappen
Opgesteld door: Patris van Boxel
 Evie Goossen
Datum: september 2005

Contactadres:

Onderwijscentrum VU
Afd. ICT en Onderwijs
De Boelelaan 1105, kamer 1G 30
1081 HV Amsterdam
www.icto.vu.nl
tel. 020 59 85485

Inhoudsopgave

Samenvatting.....	1
1 Inleiding, projectdoelstellingen en werkwijze.....	2
2 Beschrijving van de uitgevoerde activiteiten en resultaten	4
2.1 Projectoverzicht.....	4
2.2 Bijeenkomsten van de werkgroep	4
2.3 Ontwerpplannen	4
2.4 Workshops AVC	5
2.5 Individuele ondersteuning	6
2.6 Faciliteiten.....	6
2.7 Projectresultaten individuele docenten.....	6
2.7.1 Online opdracht voor werkcollege –diagnose formulier als toets in Blackboard (A. Ledebt).	6
2.7.2 Online discussiëren a.d.h.v. videofragmenten (G. Buijtenweg, A. Kerkstra).....	7
2.7.3 Zelfstudie en toetsing m.b.v. online video in Blackboard (H. de Vries)	8
2.7.4 Tips van docenten voor succesvolle inzet in het onderwijs.....	10
3 Projectevaluatie.....	11
3.1.1 Evaluatie AVC workshop.....	11
3.1.2 Evaluatie projectuitvoering ICTO	11
3.1.3 Evaluatie werkwijze project	12
4 Disseminatie.....	13
4.1.1 Presentatie op docentendag	13
4.1.2 Factsheet voor docenten	13
4.1.3 Good practices t.b.v. andere VU projecten.....	13
5 Conclusies en aanbevelingen	14
6 Bijlagen.....	15
Bijlage 1 Projectaanvraag	15
Bijlage 2 Project ‘Meer met Blackboard en video’	21
Bijlage 3 Vragen ter Inventarisatie ontwerpplannen docenten FBW	22

Samenvatting

In dit rapport worden de resultaten weergegeven van het ICT&O project “Onderwijs ontwikkelen met een DLO als middel om het leerproces te ondersteunen: de stap naar activerend onderwijs” dat is uitgevoerd bij de faculteit Bewegingswetenschappen (FBW) in de periode september 2004-september 2005.

Dit project richtte zich erop het gebruik van Blackboard bij de faculteit te intensiveren, en – aangezien veel met video in het FBW onderwijs wordt gewerkt - met name door het gebruik van *streaming* video in activerende onderwijsvormen te ontwikkelen. Hiervoor is een werkgroep opgericht met tien docenten en twee adviseurs van het Onderwijscentrum VU. Door middel van een aantal bijeenkomsten en praktische workshops hebben docenten hun individuele ideeën uitgewerkt, en waar mogelijk omgezet in concrete onderwijs toepassingen die inmiddels in het onderwijs ingezet zijn. Docenten vonden de samenwerking met collega's stimulerend en inspirerend: in de dagelijkse onderwijspraktijk is er zelden tijd en ruimte voor dit soort uitwisseling. Een aantal docenten heeft interessante werkvormen ontwikkeld waarbij video wordt ingezet; vooral het gebruik bij oefentoetsen en discussieopdrachten wordt als zeer nuttig beschouwd. De ontwikkelde toepassingen worden opgenomen in een 'factsheet streaming video' die ook bij overige FBW docenten zal verspreid worden: op deze manier profiteren zij ook mee van het behaalde projectresultaat en worden ze hopelijk gestimuleerd om iets soortgelijks te ontwikkelen. Eén van de projectdoelen was om meer zelfstandigheid bij docenten te realiseren bij het implementeren van activerend onderwijs met behulp van een DLO. Door dit expliciet als projectdoel op te nemen gingen docenten hier ook bewust aan werken en nadenken over het soort vaardigheden dat men dient te ontwikkelen om dit te bereiken. De rol van de ICT&O medewerkers werd daardoor meer coachend dan ondersteunend. Dat het project stimulerend heeft gewerkt voor docenten, blijkt uit het feit dat velen verdergaan met het ontwikkelen, inzetten en/of uitbreiden van hun ICT-toepassing. De meerderheid doet dit door participatie in het vervolg ICT&O project (ronde 2005-2006) dat door de faculteit is aangevraagd en inmiddels goedgekeurd.

1 Inleiding, projectdoelstellingen en werkwijze

In dit rapport worden de resultaten weergegeven van het ICT&O project “Onderwijs ontwikkelen met een DLO als middel om het leerproces te ondersteunen: de stap naar activerend onderwijs” dat is uitgevoerd bij de Faculteit Bewegingswetenschappen.

Het projectvoorstel hiervoor (zie bijlage 1) is goedgekeurd door de Adviesgroep ICT&O (in het kader van de ICT&O projectenronde 2004-2005) en van start gegaan in september 2004 met een looptijd van 1 jaar.

In dit hoofdstuk worden de doelstellingen en structuur van het project beschreven. In hoofdstuk 2 volgt een overzicht van de uitgevoerde projectactiviteiten en behaalde resultaten en in hoofdstuk 3 een evaluatie van de projectuitvoering. Hoofdstuk 4 vat de belangrijkste conclusies samen en geeft een aantal richtlijnen en aanbevelingen.

Achtergrond en projectdoelen

De meeste docenten bij de faculteit Bewegingswetenschappen (FBW) hebben reeds enkele jaren ervaring met de inzet van Blackboard in het onderwijs, met name voor informatievoorziening aan studenten. In veel mindere mate nog gebruiken docenten Blackboard als hulpmiddel in het leerproces, bijvoorbeeld bij zelfstudie of samenwerkend leren.

Dit project richtte zich erop het gebruik van Blackboard te intensiveren, en – aangezien veel met video in het FBW onderwijs wordt gewerkt - met name door de inzet van streaming video activerende onderwijsvormen te ontwikkelen. Naast de inhoudelijke projectdoelen is in de projectopzet ook expliciet aandacht besteed aan de werkwijze. Deelnemende docenten leveren individueel projectplannen aan, maar maken ook deel uit van een werkgroep waarin men elkaar helpt met het ontwikkelen van ideeën en het geven van feedback. Ze nemen ook deel aan relevante workshops die bijdragen aan grotere zelfstandigheid op het vlak van de ontwikkeling van activerend onderwijs in een digitale leeromgeving. Het ICT&O heeft hierbij vooral een coachende rol: het organiseren van workshops, trekken van bijeenkomsten, aandragen van good practices etc.

In de aanvraag zijn de projectdoelen als volgt samengevat:

- Coaching van de docenten om streaming video te gebruiken en onderwijs daarvoor te herontwerpen.
- De verdere integratie van Blackboard als digitale leeromgeving binnen de faculteit bewerkstelligen. Hierbij gaat het om het bevorderen van het gebruik van activerende werkvormen die met Blackboard of andere ICT-toepassingen gerealiseerd kunnen worden.
- Kennis krijgen over en toepassingen maken met activerende werkvormen voor studentgericht onderwijs en de ondersteuning van ICT daarbij.
- Zelfstandigheid bij verdere implementatie van activerend onderwijs met DLO op de faculteit te creëren

Projectstructuur en deelnemers

- Vanuit het ICT&O hebben Patris van Boxel en Evie Goossen onderwijskundige expertise geleverd (samen voor 0,2 fte) en de coaching verzorgd.
- Vanuit het AVC heeft Nick de Heer technische workshops over streaming video verzorgd.
- Het projectleiderschap lag bij de faculteit in de persoon van Annick Ledebt (docent Motorische Ontwikkelingsstoornissen), tevens indiener van het projectvoorstel. Zij heeft halverwege het project vanwege ziekte moeten afhaken. Vanuit de faculteit is geen vervangend projectleider aangesteld. Een aantal taken zijn daarom overgenomen door ICT&O.
- De begeleidingscommissie is in de loop van het project niet samengekomen.
- Aanvankelijk hebben zich voor de werkgroep 10 docenten aangemeld uit de afstudeerrichting “Gezondheidszorg” en de docentenopleiding. Niet alle docenten hebben echter het traject tot het einde gevolgd of een “eindproduct” opgeleverd.

Overzicht van deelnemers:

- Annick Ledebt (tevens projectleider)
 - Henk Schutte
 - Jaap Harlaar
 - Dirk-Jan Veeger
 - Theo de Haan
 - Hanneke de Vries
 - Geert Buijtenweg
 - Afke Kerkstra
 - Claudia Emck
 - Mia Scheffer
-
- De werkgroep bestond uit de genoemde projectleider, betrokken docenten en een medewerker van de technische ondersteuningsdienst bij FBW (L. Schutte).

2 Beschrijving van de uitgevoerde activiteiten en resultaten

2.1 Projectoverzicht

Bij de start van het project is door ICT&O in samenwerking met de projectleider een projectplan opgesteld (zie bijlage 2). Daarin zijn de tijdstippen en inhoud van de bijeenkomsten en workshops vastgelegd. Er zijn drie bijeenkomsten en een workshop gepland en een afsluitende demonstratie voor overige collega's van de faculteit. Deze structuur is in de loop van het project aangehouden, wel is de datum van de afsluitende demonstratie naar voren geschoven (april in plaats van juni) om deze te laten samenvallen met de jaarlijkse docentendag van FBW.

Bij aanvang van het project is ook een Blackboard website opgezet (zie figuur 1) voor alle leden van de werkgroep. Deze is vooral in de beginperiode van het project gebruikt om praktische informatie, tips en handleidingen uit te wisselen en ontwerpplannen in te dienen.

Figuur 1 Website "Meer met BB en video"

2.2 Bijeenkomsten van de werkgroep

Er zijn in totaal drie groepsbijeenkomsten geweest:

- De eerste bijeenkomst vond plaats in de eerste week van september (2004). Tijdens de eerste bijeenkomst hebben leden van de werkgroep kennisgemaakt, is de opzet van het project besproken en zijn 2 groepen gevormd om de technische workshop bij te wonen (1 groep startte onmiddellijk, de andere 2 maanden later).
- Tussen de eerste en tweede bijeenkomst dienden deelnemers een ontwerpplan te schrijven waarin ze hun eigen projectdoelen verder uitwerkten aan de hand van vragen over onderwijscontext, leerdoelen, in te zetten ICT toepassing etc. Dit gebeurde aan de hand van richtlijnen gemaakt door het ICTO (zie bijlage 3).
- Tijdens de tweede bijeenkomst (eind september) hebben deelnemers hun ontwerpplan toegelicht en elkaar van feedback voorzien. Tussen de tweede en derde bijeenkomst hebben deelnemers een workshop van het AVC bijgewoond (zie paragraaf 2.4) en zijn ze van start gegaan met de uitvoering van hun plannen.
- De derde bijeenkomst (januari 2005) is benut om elkaar over de voortgang en evt. problemen te informeren en ervaringen uit te wisselen.

2.3 Ontwerpplannen

Niet elke deelnemer heeft een eigen ontwerpplan ingediend, verschillende docenten hebben samen een plan opgesteld omdat ze samen een vak geven. In totaal zijn zes ontwerpplannen ingediend.

Bij al deze plannen stond het gebruik van video centraal, en de wens van docenten om relevant beeldmateriaal te koppelen aan opdrachten, toetsen of zelfstudiemateriaal.

Uit de verschillende werkplannen kwamen ondermeer volgende leerdoelen naar voren die men wenste te realiseren:

- Het kunnen *omschrijven en analyseren* van een beweging (H. Schutte, L. Schutte)
- Het *aanleren* van specifieke bewegingspatronen en *onderscheiden* van mijlpalen in de motoriek voor de geboorte (H. de Vries)
- Leren *observeren* van de motoriek bij baby's en jonge kinderen (A. Ledebt)
- Leren *observeren* ten behoeve van psychomotorische diagnostiek (C. Emck, M. Scheffers)
- *Analyse* van lastige situaties (docentenopleiding – G. Buijtenweg, A. Kerkstra)
- *Reflecteren* op eigen gedrag aan de hand van videofragmenten (docentenopleiding – G. Buijtenweg, A. Kerkstra)
- *Inzicht* in hoe afwijkingen in het gaan zijn te benoemen (J. Harlaar, D. Veeger)

Om dit te realiseren gaven verschillende docenten aan meer te willen leren over:

- het selecteren van relevant beeldmateriaal
- het ontsluiten van hun materiaal via Blackboard (enkel via PowerPoint)
- het koppelen van videofragmenten aan toetsen, oefenopdrachten en discussies in Blackboard
- het aanbieden van digitaal oefenmateriaal
- het ontwikkelen van activerende studieopdrachten hieromtrent

De workshop van het AVC kon aan een aantal van deze vragen goed tegemoet komen (zie volgende paragraaf). Daarnaast hebben enkele docenten ook individuele ondersteuning van het ICT&O gekregen om opdrachten te ontwikkelen of bijvoorbeeld toetsen in Blackboard aan te maken.

2.4 Workshops AVC

Tien docenten hebben (in twee groepen van vijf) deelgenomen aan een workshop van het AVC over het maken en bewerken van streaming video. De workshop bestond uit twee dagdelen. In dagdeel 1 konden docenten hun meegebrachte (veelal analoge) videobestanden digitaliseren en vervolgens leren bewerken met Pinnacle Studio 9, een gebruiksvriendelijk videobewerkingspakket. In het tweede dagdeel werd aandacht besteed aan bestandsformaten, het gebruik van de Surfnet Video Portal¹ en het gebruik van video in Blackboard.

Aan het einde van de cursus konden deelnemers:

- Opnametips voor video toepassen in de praktijk.
- Analooq en digitaal video bronmateriaal digitaliseren op de pc.
- Het digitale videomateriaal bewerken tot een zelfstandig fragment/film.
- Het videofragment omzetten naar een bruikbaar bestandsformaat voor de Surfnet Video Portal en voor andere applicaties zoals PowerPoint.

Programma dagdeel 1	Programma dagdeel 2
<ul style="list-style-type: none"> • Presentatie “valkuilen van (streaming) video” • Gereedmaken van apparatuur • Digitalisering van video bronmateriaal • Bewerken van de videobestanden in Studio 9 	<ul style="list-style-type: none"> • Samenvatting/vragen Studio 9 • Nabewerking digitaal videomateriaal • Presentatie Surfnet Video Portal (SVP) • Uploaden en bekijken van videobestanden naar/op SVP • Ontsluiting via Blackboard/PowerPoint

¹ De SURFnet Video Portal is het nationale systeem voor het Hoger Onderwijs op het gebied van opslag en ontsluiting van bewegend beeld. De SURFnet Video Portal biedt een videotheek waar op SURFnet aangesloten instellingen hun videobestanden kunnen opslaan. Er zijn voorzieningen beschikbaar voor het uitstromen van [MPEG-1](#), [MPEG-2](#), [MPEG-4](#) en [Windows Media](#) bestanden. Door het opnemen van inhoudelijke beschrijvingen (metadata) worden de bestanden vindbaar. Ook bevat het systeem een beheeromgeving die het mogelijk maakt om materiaal toegankelijk te maken voor specifieke doelgroepen (instellingen, lokaties e.d.) of juist voor anderen af te sluiten.

2.5 Individuele ondersteuning

De behoefte aan individuele ondersteuning verschilde per docent. Een docent heeft een bijkomende Blackboard cursus gevolgd en praktische hulp kregen bij het inrichten van haar Blackboard cursus, het maken van digitale toetsen, en het gebruik van de Surfnit Video Portal. Drie andere docenten hadden specifieke vragen over het ontwerpen van opdrachten. Een docent had een technische kwestie, die door de technische adviseurs van het ICT&O is behandeld.

De overige docenten hebben niet aangegeven verdere behoefte te hebben aan individuele ondersteuning.

2.6 Faciliteiten

Bij de projectbijeenkomsten was ook een technisch ondersteuner van de faculteit aanwezig (Leon Schutte). Tijdens de projectperiode zijn door hem initiatieven ondernomen om voor de faculteit een video bewerkingsruimte te installeren. Deze ruimte kan zowel door studenten als docenten van FBW gebruikt worden om beeldmateriaal te digitaliseren en te bewerken (met de Studio 9 software die ook in de AVC workshop gebruikt is).

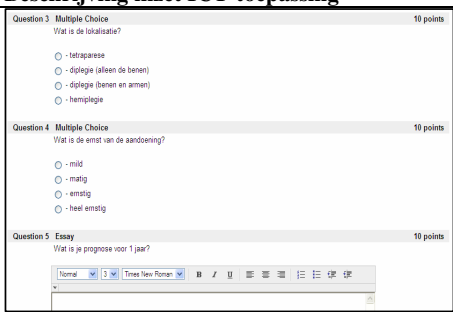
2.7 Projectresultaten individuele docenten

Bij aanvang van het project zijn zes ontwerpplannen ingediend door individuele of groepen docenten.

Zeer vroeg in het project hebben twee docenten hun gezamenlijk plan ingetrokken wegens te drukke werkzaamheden. Twee andere groepjes hebben de bijeenkomsten en workshops bijgewoond maar hebben hun plannen (nog) niet tot uitvoering gebracht, wegens tijdsproblemen en technische complicaties. Zij verwachten dit in het volgend academisch jaar wel te doen.

Vier docenten hebben wel een onderwijstoepassing gerealiseerd (A. Ledebt, H. de Vries, G. Buijtenweg en A. Kerkstra), die hierna beschreven wordt a.d.h.v. een door hen ingediende rapportage.

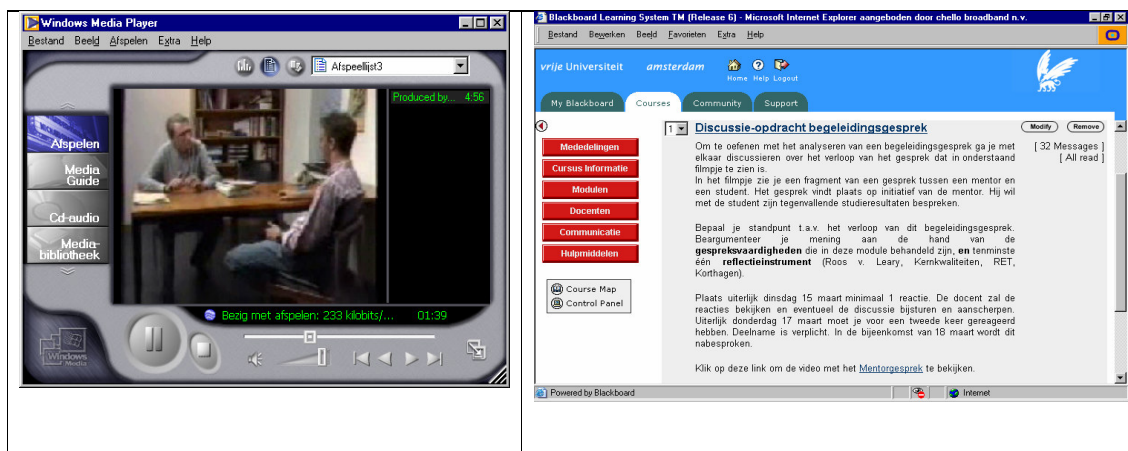
2.7.1 Online opdracht voor werkcollege –diagnose formulier als toets in Blackboard (A. Ledebt).

Algemene informatie	<ul style="list-style-type: none"> - Vak: Motorische Ontwikkelingsstoornissen - Studiejaar, 3^e jaar bewegingswetenschappen, richting Gezondheidszorg - Aantal studenten: ca 40 studenten
Doelstellingen	<ul style="list-style-type: none"> - Het leren observeren van de motoriek bij baby's en jonge kinderen om vroege alarmsignalen (van latere stoornissen) te kunnen herkennen. - Ervaring krijgen met twee meetinstrumenten om de motoriek van kinderen te kunnen beoordelen.
Beschrijving inzet ICT-toepassing	Video's in een toets (op BB)
	<p>De cursus bestond vorig jaar uit 10 hoorcolleges en 1 werkcollege. Deze is nu gewijzigd naar 3 werkcolleges. Voor 2 werkcolleges is het videomateriaal digitaal beschikbaar gesteld op Blackboard</p> <p>Voor één van de meetinstrumenten is het beoordelingsformulier gedigitaliseerd. De studenten kunnen dan tijdens het werkcollege het formulier invullen nadat ze de video van een kind hebben gezien, en krijgen automatisch feedback.</p>
Wat vindt u zelf de meerwaarde van uw ICT-toepassing?	<p>Discussie in tweetallen over analyse</p> <p>Deels automatische feedback</p> <p>Overzicht van antwoorden op open vragen</p>

	Bespreking in zelfde werkcollege kan zich specifiek richten op knelpunten in de diagnose
Wat kan nog worden verbeterd of uitgebreid?	Leuk zou zijn om twee versies te hebben: een om te oefenen en een in vorm van een toets. Oefenen: bij elke antwoord krijgen de studenten meteen een feedback en bij een foutief antwoord schijnt een verklaring voor het goede antwoord. Toets: pas als het hele formulier is ingevuld wordt er een feedback gegeven in vorm van een score met bijhorende verklaringen.

2.7.2 Online discussiëren a.d.h.v. videofragmenten (G. Buijtenweg, A. Kerkstra)

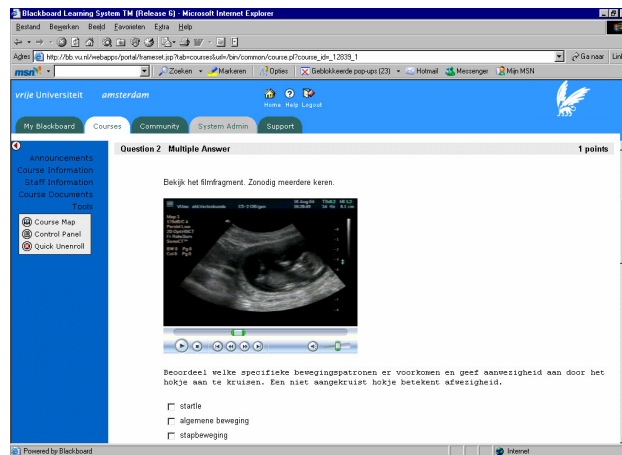
Algemene informatie	<ul style="list-style-type: none"> - Vak: docentenopleiding - Studiejaar: vierde jaar en later - Aantal studenten: 16 - Kenmerken van studenten: gewend om met blackboard te werken en ict-vaardig - Opvallende kenmerken van de opzet of inhoud van het vak: <ul style="list-style-type: none"> - omvangrijk studie-onderdeel (24 ects) - competentiegericht met digitaal portfolio - veel video-opnames van lessen door studenten - dubbele bodem (practice as you preach)
Doelstellingen	<ul style="list-style-type: none"> - analyse van lastige situaties a.d.h.v. bestaande videofragmenten - zelfreflectie op basis van eigen videofragmenten - als toekomstig docent kennismaken met ict in het onderwijs als werkvorm
Beschrijving inzet ICT-toepassing	<p>Video-toepassingen in Blackboard (link naar streaming video) om onderwijssituaties te analyseren;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Een opdracht om een lessituatie te analyseren (eerste afbeelding) - Een discussie-opdracht over een begeleidingsgesprek (tweede afbeelding) - Studenten hebben tijdens een bijeenkomst geleerd om zelf een fragment van een vhs-videoband te digitaliseren.
Welke plaats neemt het projectresultaat in in uw huidige onderwijs?	Met deze bovenstaande toepassingen hebben we twee van de drie doelstellingen behaald. Alleen het doel: zelfreflectie op basis van eigen videofragmenten is niet bereikt. Komend jaar willen we in een nieuw, inmiddels goedgekeurd, project studenten ook met Dividu laten reflecteren op hun gedigitaliseerde videofragmenten.
Wat vindt u zelf de meerwaarde van uw ICT-toepassing?	Videofragmenten zijn voor de studenten heel beeldend en sprekend. Tevens is de afwisseling in werkvorm ook een meerwaarde voor het onderwijs.
Wat kan nog worden verbeterd of uitgebreid?	Deze toepassingen kunnen nog vaker ingezet worden bij andere vakken van de docentenopleiding.

2.7.3 Zelfstudie en toetsing m.b.v. online video in Blackboard (H. de Vries)

Algemene informatie	<p>Studie jaar: derdejaars Studenten FBW.</p> <p>Aantal studenten: ongeveer 40</p> <p>Kenmerken van studenten: zij volgen de cursus motorische ontwikkeling. Het betreft een diversiteit van studenten wat betreft leeftijdsopbouw en vooropleiding.</p>
Opvallende kenmerken van inhoud van het vak	<p>In twee college-uren wordt geacht hen te onderwijzen over de ontwikkeling van de normale motoriek voor de geboorte. Dit gebeurde tot op heden met behulp van twee hoorcolleges, een videoband met alle foetale bewegingspatronen en twee artikelen over zowel normale als afwijkende motoriek. Afgelopen jaren werd tijdens colleges door studenten de suggestie gewekt dat ze hadden opgelegd en de stof begrepen, maar tentamenresultaten waren veelal teleurstellend. Bij het nakijken van de tentamenvragen resulteerde het op enkele uitzonderingen na in een fiks aantal studenten die niets van het college, de video en het schriftelijk materiaal hadden opgestoken. Open vragen werden met extreem korte antwoorden vaak foutief beantwoord.</p>
Doelstelling	<p>Het bewerkstellingen van een betere kennisoverdracht door:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. elke individuele student de bewegingspatronen in hun eigen tempo één voor één te laten zien, 2. individueel te toetsen met directe terugkoppeling om vervolgens 3. plenair de kennisoverdracht te toetsen naar aanleiding van langduriger filmfragmenten.
Beschrijving inzet ICT-toepassing	<p>Met hulp van de Blackboard lessen, videostreaming en vooral de begeleidsters van de cursus is de opzet gemaakt voor de Blackboard cursus. De toepassing is bij een tweetal hoorcolleges inzetbaar .</p> <p>Op Blackboard is een overzichtelijke instructie van wat er van de studenten voorafgaand en tijdens het college wordt verwacht.</p> <p>De inhoud van het geboden onderwijs bestaat uit videofragmenten van alle bewegingen die voor de geboorte plaatsvinden. Bij elk fragment is verbale uitleg.</p> <p>Voorts is er bij een aantal fragmenten een toetsvraag met automatische feedback gemaakt om te kunnen controleren of men de beelden en verbale uitleg heeft gesnapt.</p>

	<p>Vervolgens bevat de cursus drie opdrachten met elk een langer filmfragment met diverse bewegingen. In een aantal toetsenvragen per filmfragment analyseren de studenten de bewegingspatronen.</p> <p>Nabespreking van de opdrachten wordt plenair door de docent gedaan. Hierbij kan zij gebruik maken van een overzicht van de analyses door studenten in het Gradebook van Blackboard.</p>
Welke plaats neemt het projectresultaat in in het huidige onderwijs.	<p>Gezien het feit dat ik zowel bij de Faculteit bewegingswetenschappen als faculteit geneeskunde werkzaam ben, kon ik binnen een keuzevak 'bewegen' van MOVE al eerder de Blackboard cursus toepassen dan het geplande college voor de bewegingswetenschappers. Hierbij heeft het onderwijs boven verwachting goed gewerkt. Wel kwamen er nog veel kinderziektes naar boven zoals</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ondanks het perfect werken van de streaming video's bij het onderwijscentrum was dit ondanks de nodige linken en wachtwoorden niet het geval in de faculteit. 2. binnen het Blackboard programma zelf waren er ook nog problemen. <p>Dankzij de inzet van de ICT&O-medewerkers is alles ter plekke opgelost.</p>
Wat vindt u zelf de meerwaarde van uw ICT-toepassing?	<p>Zeër actieve studenten. Er kon waargenomen worden dat fragmenten meerdere malen werden bekeken. Bij onduidelijkheden waren ze zeer gedisciplineerd in het stellen van vragen stellen en anderen niet storen. Ze zochten zeer snel naar het diverse onderwijsmateriaal in de Blackboard cursus.</p> <p>Er was mij tevoren aangegeven dat per docent er een scriptie begeleid zou moeten worden. Ik kreeg echter het verzoek van zes studenten, die binnen een week een PowerPoint presentatie en scriptie hebben geschreven over tien artikelen per 2 personen. Behalve dat ik hen heb geholpen met de juiste artikelen per onderwerp vinden, hebben zij zelfstandig de scriptie en PowerPoint presentatie gemaakt. De drie scripties moesten door mij beoordeeld worden. Het resultaat was verheugend. Inhoudelijk hadden ze grondig begrepen welke motorische aspecten van belang zijn bij de beoordeling van normale en afwijkende motoriek. De kennisoverdracht leek dus meer geslaagd door de Blackboard cursus.</p>
Wat vinden de studenten van het geboden ICT onderwijs?	<p>In een mondelinge evaluatie ter plekke en via de coördinator van het onderwijs hebben de studenten zeer positief gereageerd. Het meest duidelijk is wel de verdrievoudigde scriptie aanmelding.</p>
Wat kan verbeterd of uitgebreid worden?	<p>De techniek van de filmpjes blijkt nog dermate kwetsbaar te zijn dat het aanvankelijke plan om de studenten bewegingswetenschap de Blackboard cursus thuis te laten doen tussen de twee colleges in nog geen haalbare situatie is. De Blackboard cursus moet naar mijn idee gegeven worden in aanwezigheid van de docent en iemand van het Onderwijscentrum tot de eerste kinderziektes zijn verdwenen.</p> <p>Er wordt nog gewerkt aan een iets aantrekkelijker openingspagina.</p>

Schermafbeelding van de Blackboard cursus met daarin een korte toetsvraag bij een filmfragment van een enkele beweging.

2.7.4 *Tips van docenten voor succesvolle inzet in het onderwijs*

Bovenstaande docenten hebben naar aanleiding van hun ervaringen ook deze tips om de inzet van ICT-toepassingen een hogere kans op slagen te geven:

- Gebruik afwisselende werkvormen voor de studenten, video-opdrachten spreekt de studenten erg aan.
- Een ICT-toepassing heeft de meeste kans van slagen als je het duidelijk koppelt aan bepaalde onderwijsbijeenkomsten en daar in de bijeenkomst ook op terugkomt.
- Gebruik toetsen per onderdeel van onderwijsmateriaal om te kijken of de overdracht succesvol is. Wissel af tussen activiteiten waarbij de student alleen werkt en waarbij resultaten gezamenlijk worden besproken. Dit geeft aanleiding tot veel vragen vanuit de studenten.
- Realiseer je dat de studenten zeer bekwaam zijn met Blackboard en snel het aangeboden onderwijsmateriaal consumeren. Bied genoeg aan.
- Maak goede begeleidende teksten bij het geboden onderwijsmateriaal en toetsen.
- Bespreek je eigen ideeën over de inhoud van je Blackboard cursus met de mensen van het Onderwijscentrum daar zij al zoveel ervaring hebben over hoe je studenten kunt stimuleren.

3 Projectevaluatie

Het project is op de volgende manieren geëvalueerd:

- Tijdens de derde bijeenkomst van de werkgroep heeft een mondelinge evaluatie van de AVC workshops plaatsgevonden.
- Verder hebben enkele docenten na afloop van het project een korte rapportage ingediend met een beschrijving van hun resultaten (zie paragraaf 2.7) en een evaluatie van de projectuitvoering door het ICT&O.
- Daarnaast hebben we binnen het ICT&O ook de specifieke werkwijze die in dit project gebruikt is, kort geëvalueerd.

3.1.1 Evaluatie AVC workshop

De inhoud en vorm van de AVC workshops is positief beoordeeld door docenten. De persoonlijke en praktische aanpak van de workshop werd als nuttig ervaren (docenten konden eigen materiaal meebrengen en bewerken).

Qua inhoud werd vooral de informatie gewaardeerd over:

- de Surfnets Video Portal
- de Virtuele snijmachine
- de conversie van analoog naar digitaal videomateriaal

3.1.2 Evaluatie projectuitvoering ICTO

Een tweetal docenten heeft in hun eindverslag aangegeven of zij het project en de geleverde ondersteuning geslaagd vonden. Beide docenten waren daar meer dan positief over (zie quotes).

Met de overige docenten is telefonisch of per mail nagegaan hoe het project beoordeeld werd. Over de gehele lijn waren reacties positief, vooral de samenkomsten met collega's vond men inspirerend.

Wel hebben twee docentengroepen de rit niet uitgemaakt en een volwaardige ICT-toepassing kunnen realiseren, maar zag men er geen probleem in dit op een later tijdstip te realiseren.

Vindt u het project "meer met Blackboard en video" geslaagd? Is de ondersteuning van ICT&O vanuit het onderwijscentrum voldoende geweest?

-Ja ik vind het project geslaagd. De workshops en de bijeenkomsten waren in het begin van het jaar inspirerend om er mee aan de slag te gaan. In het verdere verloop van het project was het soms door onze volle agenda's wel moeilijk om tijd vrij te maken en er samen aan te werken. De afspraken en deadlines met het icto waren daarom ook een goede stok achter de deur, waardoor de werkzaamheden voor het project toch aardig vorderden. Zo hebben we op 1 doelstelling na toch iets moois bereikt. Nog bedankt. (G. Buijtenweg)

-De ondersteuning is zeer waardevol geweest. Het betrof praktische ondersteuning en inhoudelijke ondersteuning. Dit was nog wel degelijk nodig ondanks de twee cursussen daar die op dat moment wel erg leerzaam zijn maar gezien het feit dat je er niet wekelijks mee werkt is het praktische weer snel verdwenen. Erg leuk waren de bijeenkomsten met meerdere docenten om ideeën op te doen. Voortreffelijk was de individuele steun van de docent van het onderwijscentrum. Een jaarlijkse kortdurende ondersteuning voorafgaand aan het onderwijsmoment en voorlopig nog even tijdens zal kunnen helpen bij het optimaal houden van de Blackboard cursus. (H. De Vries)

3.1.3 *Evaluatie werkwijze project*

In dit project hebben docenten binnen een werkgroep gewerkt aan het ontwikkelen van individuele ICT-toepassingen. Door middel van groepsbijeenkomsten en een website kon men ideeën uitwisselen, elkaar op de hoogte houden van de voortgang en feedback geven.

Het uitvoeren van een ICT&O project met een groep docenten kent een aantal voordelen t.o.v. het uitvoeren van een project met een of enkele docenten. Daarnaast brengt het ook enkele risico's met zich mee. De voornaamste daarvan brengen we hier in kaart.

De voordelen van een groepsgebaseerde t.o.v. individuele docentbenadering:

- Het project krijgt door de betrokkenheid van een grotere docentengroep meer aandacht binnen de faculteit, er is meer (h)erkenning van het project en er ontstaan daardoor bijvoorbeeld meer mogelijkheden voor disseminatie.
- De behoefte aan ondersteuning op facultair niveau wordt beter zichtbaar en krijgt meer aandacht. In dit specifieke project kreeg bijvoorbeeld het inrichten van de video bewerkingsruimte extra aandacht binnen de faculteit.
- Docenten vinden de groepsbijeenkomsten inspirerend en motiverend. Men leert van elkaar en is beter op de hoogte van waar anderen mee bezig zijn.

De risico's van een groepsgebaseerde t.o.v. individuele docentbenadering:

- Door deel uit te maken van een groep, vermindert de individuele betrokkenheid van docenten om een goed projectresultaat af te leveren. Men is minder 'zichtbaar' en voelt zich minder verantwoordelijk voor het eindresultaat. Men kan ook uit het project 'verdwijnen' zonder dat dit al te zichtbaar is. Met enkele docenten is dit het geval geweest in dit project.
- Doordat met veel docenten tegelijk gewerkt wordt, kunnen pieken in het werk van de ICT&O ondersteuners ontstaan. In dit project heeft dit geen problemen opgeleverd, maar bij toekomstige projecten van dezelfde aard dient men hier wel bedachtzaam op te zijn, i.v.m. werkplanning e.d.

4 Disseminatie

4.1.1 Presentatie op docentendag

Op 19 april 2005, tijdens de jaarlijkse docentendag van de faculteit, heeft het ICT&O (P. van Boxel) een presentatie gehouden over de voornaamste projectdoelstellingen en –resultaten. Hierbij heeft ook een van de betrokken docenten (G. Buijtenweg) over zijn ervaringen in het project verteld en voorbeelden van zijn werk laten zien. Hij concludeerde daarbij dat het eenvoudig was om video te digitaliseren en dat zijn gerealiseerde toepassing duidelijk meerwaarde had (“afwisselend”, “motiverend” en “plaats- en tijdsafhankelijk”).

4.1.2 Factsheet voor docenten

Om de projectresultaten binnen de faculteit te verspreiden en bruikbaar te maken is door het ICT&O een factsheet samengesteld dat na afloop van het project bij alle docenten van FBW verspreid wordt. Het bevat praktische tips en informatie die docenten nodig hebben als ze digitale video willen inzetten in hun onderwijs en daarnaast enkele inspirerende voorbeelden van onderwijstoepassingen die tijdens het project zijn gerealiseerd door collega-docenten.

4.1.3 Good practices t.b.v. andere VU projecten

Er wordt toestemming bij de betrokken docenten gezocht om de ontwikkelde toepassingen ook als voorbeeld/good practice te gebruiken o.a. bij professionaliseringscursussen van het Onderwijscentrum VU en het Europese “VideoAktiv” project waar het ICT&O en AVC bij betrokken zijn.

5 Conclusies en aanbevelingen

- Het project zouden we redelijk geslaagd willen noemen. De opgestarte werkgroep bestond uit enthousiaste, betrokken docenten die de groepsbijeenkomsten inspirerend vonden en de workshops nuttig. Er zijn goede ideeën gegenereerd en vier docenten hebben tijdens de projectperiode een interessante toepassing ontwikkeld en ingezet in het onderwijs. Andere docenten hebben ideeën ontwikkeld en praktische kennis opgedaan, maar veelal door tijdsgebrek of andere prioriteiten het traject moeten staken. Door met een grote groep docenten te werken, is het individuele commitment om projectdoelen te realiseren ook minder aanwezig. Bij toekomstige projecten met dergelijke opzet is het belangrijk dit als aandachtspunt mee te nemen.
- Eén van de projectdoelen was om meer zelfstandigheid bij docenten te realiseren bij het implementeren van activerend onderwijs met behulp van een DLO. Door dit expliciet als projectdoel op te nemen gingen docenten hier ook bewust aan werken en nadenken over het soort vaardigheden die men diende te ontwikkelen. De AVC workshops sloten daar goed bij aan door individuele wensen en praktische vragen als uitgangspunt te nemen.
- De ICT&O medewerkers hadden daardoor ook in dit project een minder uitvoerende en meer coachende rol. Op zich werkte dit goed. Docenten vonden het fijn om af en toe gepolst te worden naar voortgang ("stok achter de deur", zoals een docent het omschreef) en via een bijeenkomst ervaringen uit te wisselen. Verder was de individuele docentondersteuning vanuit het ICT&O heel wisselend: sommige docenten hadden hier helemaal geen behoefte aan, anderen behoefden specifieke onderwijskundige en/of praktische ondersteuning.
- De behaalde resultaten, met name de toepassingen waarbij videomateriaal op een activerende wijze wordt ingezet bij het onderwijs en de bijhorende tips van docenten, zijn ons inziens relevant voor veel FBW docenten. Om hen aan te moedigen ook over dergelijke toepassingen na te gaan denken, wordt hen een factsheet met praktische informatie en "good practices" aangeboden. Verder dient de faculteit ook haar verantwoordelijkheid te nemen in deze, door aan te geven welk belang zij aan deze ontwikkelingen en initiatieven hecht en persoonlijke initiatieven van docenten te stimuleren. Dat de faculteit voldoende faciliteiten creëert, o.a. door het inrichten van een videobewerkingsruimte en het subsidiëren van video workshops voor docenten, is in deze alvast een positieve ontwikkeling.
- De meeste docenten die deelnamen aan het project, gaan verder met het ontwikkelen, inzetten en/of uitbreiden van hun ICT-toepassingen. De meerderheid van docenten doet dit door participatie in het vervolg ICT&O project (ronde 2005-2006), ingediend door de docentenopleiding en afstudeerrichting Gezondheidszorg van FBW. Overige docenten kunnen bij de technische ondersteuningsdienst van de faculteit terecht of gebruiken maken van het nieuwe "strippenkaartmodel" van het Onderwijscentrum VU voor individuele onderwijskundige ondersteuning.

6 Bijlagen

Bijlage 1 Projectaanvraag

AANVRAAGFORMULIER ONDERSTEUNING ONDERWIJSCENTRUM 2004

I ALGEMENE GEGEVENS (in te vullen op maximaal één vel A4)

1. Administratieve gegevens

Faculteit/Dienst: Bewegingswetenschappen
 Afdeling: docenten van de afstudeerrichting 'Gezondheidszorg' en de docentopleiding
 Contactpersoon bij de faculteit/dienst: Annick Ledebt
 Contactpersoon bij het ICT Onderwijscentrum: Natascha Lubberding

Met opmaak:
opsommingstekens en
nummering

Met opmaak:
opsommingstekens en
nummering

2. Titel van de aanvraag

Onderwijs ontwikkelen met een DLO als middel om het leerproces te ondersteunen: de stap naar activerend onderwijs.

Met opmaak:
opsommingstekens en
nummering

3. Samenvatting van de aanvraag

Blackboard wordt bij vrijwel alle cursussen van de faculteit gebruikt vooral om informatie aan studenten door te geven. Een klein aantal docenten heeft het gebruik van DLO gericht op andere/nieuwe werkvormen. Met dit project willen wij het gebruik van streaming video en DLO verbreden en uitbreiden bij verschillende vakken in de richting van activerende onderwijs en 'blended learning'. Hierbij vormen de betrokken docenten en technische medewerker een werkgroep die begeleid en getraind wordt om video te gebruiken, te maken en hun eigen onderwijs te herontwerpen. De deelnemers aan deze werkgroep zullen elkaar helpen met het ontwikkelen van ideeën en het geven van feedback. Het onderwijscentrum zal een coachende rol hebben en verschillende workshops organiseren in samenwerking met het AVC om zelfstandigheid bij verdere implementatie van activerend onderwijs met DLO op de faculteit te creëren.

Met opmaak:
opsommingstekens en
nummering

4.1 Welke personen zijn betrokken bij de uitvoering van het project?

Project leiders (FBW): Annick Ledebt en Jaap Harlaar
 Onderwijskundige en technische expertise: wordt gezocht bij het Onderwijscentrum VU
 FBW Docenten (zie punt 6): Veeger, Harlaar, Emck, Ledebt, Buijtenweg
 Facultair technische dienst: Leon Schutte
 Facultair icto-contactpersoon: Drs. T. de Haan
 AV-centrum: Nick de Heer

Met opmaak:
opsommingstekens en
nummering

4.2 Begeleidingscommissie

De begeleidingscommissie bestaat uit:
 Drs. J. Rosier, Hoofd TOD FBW
 Dr. P.C.W. van Wieringen, FBW (onderwijscoördinator Gezondheidszorg)
 Dr. F.C. Bakker, onderwijscoördinator
 Student FBW: vacature

Met opmaak:
opsommingstekens en
nummering

5.1 Wat is de beoogde startdatum?

De aanvraag heeft betrekking op een periode van een jaar te beginnen vanaf 1 september 2004. Vanaf 1 april 2004 starten we met de voorbereidende werkzaamheden zoals het formeren van een werkgroep met de betrokken docenten.

5.2 Wat is de totale looptijd van het project in maanden?

Voor het gehele project 12 maanden.

Voorbereidende werkzaamheden van april tot september 2004:

Concretiseren afspraken voor de workshops

Verder docenten/medewerkers benaderen (nog twee personen kunnen deelnemen aan de workshops).

Verder concretiseren van de toepassingen.

Uitvoering van het project: september 2004-september 2005

← Met opmaak:
opsommingstekens en
nummering

← Met opmaak:
opsommingstekens en
nummering

II PROJECTBESCHRIJVING (maximaal 4 vel A4)

6.1 Inleiding

Binnen de faculteit is er overeenstemming over het gebruik van Blackboard als digitale leeromgeving. De mate waarin de docenten nu al gebruik maken van Blackboard verschilt per vak. Binnen dit project willen we met docenten die afkomstig zijn uit de afstudeerrichting Gezondheidszorg en uit de docentopleiding, een stap verder komen met het gebruik van Blackboard bij de activering van het onderwijs.

← Met opmaak:
opsommingstekens en
nummering

Analyse van de verschillende leeromgevingen laat zien dat docenten Blackboard met name inzetten ter ondersteuning van de informatievoorziening aan studenten: rooster, roosterwijzigingen, mededelingen, verspreiding van collegesheets. In veel mindere mate gebruiken docenten Blackboard als middel in het leerproces: zelfstudieopdrachten of als hulpmiddel bij samenwerkend leren is nauwelijks waargenomen. Docenten die nu al Blackboard gebruiken zullen in dit project verder gaan met gebruik van Blackboard in het kader van 'activerend' onderwijs.

De afstudeerrichting Gezondheidszorg richt zich op revalidatie en psychomotorische therapie (PMT). Binnen deze twee specialisaties komen verschillende ziektebeelden aan de orde waar 'stoornissen van beweging' en 'beweging als therapie' beschreven worden. Het gebruik van videomateriaal komt daarvoor vaak voor. Twee cursussen zijn al in 2003 begonnen met het gebruik van video om de studenten op een actieve manier bezig te houden en voorbeelden van bewegingsstoornissen te geven. Bij de cursus "Klinische bewegingsanalyse" worden complete gang-analyses op Blackboard gezet (incl. Videobeelden) waarmee de studenten opdrachten moeten maken. Ze kunnen daarna hun kennis op de DLO zelf toetsen. Ook is er een software tool ontworpen waarmee studenten inzicht verwerven in de meervoudige mogelijkheden van het menselijk lichaam om een bepaalde taak (bv. lopen) uit te voeren. Bij de cursus "Motorische Ontwikkelingsstoornissen" worden opdrachten gegeven waar de studenten jonge patiënten observeren op video's die in de DLO geïntegreerd zijn. Voor deze opdrachten makende studenten ook gebruik van andere informatie die op Blackboard staat (b.v., de ontwikkelingsmatrix). Gezien de positieve ervaringen met het gebruik van Blackboard in deze twee cursussen willen de betrokken docenten graag verder de inzet van streaming videomateriaal ontwikkelen. Graag willen deze docenten hun ervaring delen met de andere betrokken docenten om hun DLO te verbreden.

De docenten van de specialisatie PMT en van docentopleiding willen graag de inzet van de DLO omgeving uitbreiden om andere werkvormen te kunnen aanbieden.

Bij de docentenopleiding is er behoefte aan de inzet van digitale werkvormen naast het reguliere contactonderwijs. Hiervoor is waarschijnlijk eerst een inventarisatie nodig van bestaande oefenprogramma's of digitale toetsen over didactische onderwerpen. Daarna kan gekeken worden of deze bestaande programma's geschikt zijn om in te zetten of dat het zelf ontwikkeld moet worden. Andere voorbeelden aansluitend op bovengenoemde doelen zijn video-opnames van onderwijskundige situaties, waar studenten van kunnen leren. De ervaringen die bij dit project worden opgedaan zijn voor een docentenopleiding ook nuttig. Deze ervaringen kunnen namelijk samen met het resultaat goed gebruikt worden om de inzet van een DLO in het hoger onderwijs te behandelen (dubbele bodem, practice as you preach).

6.2 Doelen

Met dit project willen we:

Coaching van de docenten om streaming video te gebruiken en onderwijs daarvoor te herontwerpen.
De verdere integratie van Blackboard als digitale leeromgeving binnen de faculteit bewerkstelligen. Hierbij gaat het om het bevorderen van het gebruik van activerende werkvormen die met Blackboard of andere ICT-toepassing gerealiseerd kunnen worden.
Kennis krijgen over en toepassingen maken met activerende werkvormen voor studentgericht onderwijs en de ondersteuning van ICT daarbij.
Zelfstandigheid bij verdere implementatie van activerend onderwijs met DLO op de faculteit te creëren

← Met opmaak:
opsommingstekens en
nummering

6.3 Uitwerking

Workshops:

De coaching van de docenten/medewerker wordt door twee soorten workshops gerealiseerd:
Technische workshops: in deze workshops komt vooral het gebruik en bewerken van streaming video aan de orde. Contact is genomen met het AVC die bereid is om deze technische coaching te doen.
Verschillende aspecten zullen behandeld worden:
- Voor bestaand videomateriaal (b.v. VHS formaat): het leren digitaliseren.
- Voor reeds gedigitaliseerd materiaal: naar een ander formaat kunnen omzetten (b.v. van Quicktime naar Windows Media file).
- Het gebruik van materiaal uit externe collecties.
- Het kunnen monteren en snijden van eigen materiaal.
- Het digitaal materiaal online zetten en alle gerelateerde aspecten (formaten, metadata, rechten, beheren).

← Met opmaak:
opsommingstekens en
nummering

Onderwijskundige workshops: deze workshops zijn gericht op activerend onderwijs en hebben tot doel de docenten te helpen om:

- Hun onderwijs te herontwerpen,
 - Hun kennis van Blackboard te verbreden
 - Het videomateriaal te implementeren in het onderwijs en in de DLO.
 - Nieuwe tools zoals de Virtuele snijmachine en DiViDu te gebruiken.
- Deze workshops zullen gegeven worden door het onderwijscentrum VU – ICT&O

← Met opmaak:
opsommingstekens en
nummering

Deelnemers:

Docenten van de volgende cursussen hebben alvast toegezegd deel te nemen aan een werkgroep:
Klinische bewegingsanalyse (J. Harlaar, DJ. Veeger): videomateriaal aan de toetsen in blackboard toevoegen.
Motorische ontwikkelingsstoornissen (A. Ledebt): gebruik van videoclip bij de cursus om het gedrag van jonge kinderen tijdens motorisch onderzoek te leren observeren.
Psychomotorische therapie (C. Emck): ontwikkelen van een DLO omgeving en verbreding en uitbreiding van de inzet van de DLO.
Docentopleiding (G. Buijtenweg); verbreding en uitbreiding van de inzet van de DLO en blended learning.
Andere medewerkers (incl. AIO's) worden benaderd tussen april en september 2004 om deel te nemen aan de werkgroep.

← Met opmaak:
opsommingstekens en
nummering

Dissiminatie

Intern: in 'show and tell' bijeenkomsten kunnen de docenten de ontwikkelde voorbeelden demonstreren aan andere docenten die niet bij het vak betrokken waren. Zo is het ook mogelijk een grotere groep docenten te bereiken en te motiveren om verder de inzet van een DLO te ontwikkelen.

Extern: deelnemen aan universitair breed georganiseerde bijeenkomsten van het onderwijscentrum VU.

6.4 Beoogde resultaten

Door de coaching krijgen de deelnemers aan de werkgroep nieuwe kennis en vaardigheden die zij tijdens de periode van het project gaan toepassen in hun eigen onderwijs. De resultaten zullen, afhankelijk van de deelnemer, op verschillende niveaus te zien zijn:

- Het krijgen van ideeën om eigen cursussen volgens de principes van activerend onderwijs te herontwerpen. Het resultaat zal dan een plan zijn om deze ideeën te ontwikkelen tijdens de projectperiode (op papier) om het kunnen implementeren na het eind van dit project.
- Videomateriaal bewerken en in een DLO implementeren.
- Ontwikkelen van een “activerend onderwijs” product (b.v. digitaal toets op Blackboard met gebruik van streaming videomateriaal).

Aan het begin van het project zal elke deelnemer aangeven op welk niveau hij/zij doel(en) heeft en een plan maken om het, tijdens het project, te kunnen bereiken.

7. Verantwoording aansluitend bij de criteria die als bijlage 1 bij de brief zijn gevoegd:

7.1 Facultair commitment

ICT speelt binnen het FBW-onderwijs een relatief grote rol. De faculteit acht dit, gezien de beta-signatuur van de opleiding, vanzelfsprekend. Alle cursussen hebben een blackboard omgeving, studenten leren gebruik te maken van diverse softwarepakketten (onder andere Excel, Matlab, SPSS) en de faculteit heeft meer dan 60 computers voor studenten, een aantal dat zeer binnenkort verder wordt uitgebreid. Daar waar mogelijk en zinvol, wordt de inzet van ICT gestimuleerd en ondersteund.

De faculteit zal zorgen dat de computers van de facultair computer ruimtes de noodzakelijke eigenschappen hebben (b.v. *media players*) om streaming video te kunnen gebruiken.

De deelname van een technische medewerker en van de facultair ICTO-contactpersoon aan dit project geeft de mogelijkheid om in de toekomst nieuwe docenten en technische medewerkers te kunnen instrueren en begeleiden zodat de faculteit onafhankelijk wordt van externe kennis (betreft vooral het maken en bewerken van streaming video).

Met opmaak:
opsommingstekens en
nummering

7.2 Projectstructuur

Voor de uitvoering van het project stelt de faculteit een werkgroep samen.

De werkgroep zal in ieder geval bestaan uit de genoemde projectleider, de betrokken docenten en een medewerker van de technische ondersteuning dienst. De coaching wordt door medewerkers uit het ICT Onderwijscentrum en het Audio Visueel Centrum uitgevoerd.

Met opmaak:
opsommingstekens en
nummering

De projectleiders van de faculteit zijn eerst verantwoordelijk voor de uitvoering en de voortgang van het project. De werkgroep zal regelmatig verslag uitbrengen aan de begeleidingscommissie.

De begeleidingscommissie zal gedurende het project ten minste twee keer bij elkaar komen.

7.3 Onderwijskundig kader

In het algemeen is het onderwijs aan de faculteit meer docentgericht dan studentgericht. De algemene tendens in het onderwijs en ook in het wetenschappelijk onderwijs is, dat er gestreefd wordt naar studentgericht onderwijs. De VU spreekt in de notitie Noblesse, Oblige van een omschakeling van aanbodgestuurd naar vraaggestuurd onderwijs.

Bij studentgericht onderwijs moet de docent zich steeds afvragen ‘wat moet de student doen met de leerstof’. Binnen de faculteit zijn er echter óók docenten die studentgericht onderwijs in de praktijk (willen) brengen. Met deze groep docenten willen wij in dit project samenwerken met behulp van ICT toepassingen.

Met opmaak:
opsommingstekens en
nummering

Het gebruik van een digitale leeromgeving op zich is een gegeven binnen de faculteit. Uitgangspunt van dit project is op welke wijze ICT in het algemeen en een digitale leeromgeving in het bijzonder, een rol kan spelen bij de vernieuwing, activering, van het onderwijs. Dat betekent dat we naast de ontwikkeling van de genoemde toepassingen ook de implementatie, de evaluatie en de disseminatie ervan onderdeel van dit project zijn. Hieruit kunnen we dan conclusie trekken voor verdere ontwikkeling richting activerend onderwijs.

7.4 Kwaliteit en disseminatie

De resultaten van het project worden binnen (*en buiten de*) faculteit verspreid middels bijeenkomsten, (de digitale Onderwijs Nieuwsbrief) en de facultaire website.

De begeleidingscommissie bewaakt de projectdoelen en de voortgang van het project. De begeleidingscommissie brengt gevraagd en ongevraagd advies uit aan de projectgroep.

Met opmaak:
opsommingstekens en
nummering

8. Welke kosten zijn er met de uitvoering van het project gemoeid?

Met opmaak:
opsommingstekens en
nummering

	Fac. in fte	# mnd	Fac. in Kf	ICT in fte	# mnd
PERSONEEL					
projectleiding	0.1	12			
onderwijskundige expertise	0,1			0.15	12
technische expertise	0.1	12		0.05 ²	12
vakinhoudelijke expertise	0.2 ³	12		n.v.t.	n.v.t.
secretariële ondersteuning	n.v.t.			n.v.t.	n.v.t.
MATERIEEL					
hardware/ infrastructuur				n.v.t.	n.v.t.
workshop AVC			1600 / (of 800)	n.v.t.	n.v.t.
TOTAAL	0.5	12		0.2	12

Kosten voor de technische workshops (ter rekening van de faculteit): het AVC stelt voor om een workshop van 5 uur (in twee bijeenkomsten) te geven over het maken en bewerken van streaming video.

De lesinhoud bestaat uit:

1. Digitaliseren van analoog (s)vhs- en digitaal videomateriaal op de pc
2. Eenvoudige video-editing hiervan op de pc (mbv Studio 9)
3. Omzetten eindmontage naar streaming formaat tbv onderwijstoepassingen

De workshop is gebaseerd op twee sessies aan 7 a 8 personen (samen ca. 5 uur).

De kosten per persoon hiervoor beramen wij op 200,-- euro per persoon.

Onder voorbehoud kan dit voor 50% worden gesubsidieerd uit het av-onderwijsfonds (Als we duidelijkheid hebben over het onderwijsfonds kunnen we een definitieve offerte toesturen).

In deze kosten zijn begrepen:

- de huurkosten voor het lokaal (2 dagen)
- apparatuur bestaande uit
 - 4 laptops met studio 9 erop
 - 3 camcorders
 - 2 maal een moviebox converter
 - 1 beamer
- uren voorbereiding, organisatie en cursusleiding en begeleiding
- materiaalkosten

9. Projectplanning

Vorbereiding April 2004- september 2004

- concretiseren van de afspraken voor de workshops:
- het aantal workshops en de tijd die nodig is voor elk workshop moet nog besproken worden met het onderwijscentrum.

Met opmaak:
opsommingstekens en
nummering

² technische expertise van het onderwijscentrum

³ Uitgangspunt is ongeveer 2 uur per week per betrokken docent.

- informatie over de werkgroep geven aan alle docenten/medewerkers van de faculteit: hierdoor willen wij nog een 'kans' geven om nieuwe geïnteresseerden deel te nemen aan de werkgroep.
- maken van de definitieve planning.

september 2004 – januari 2005

- eerste workshop(s)
- ontwikkeling van eigen projecten: elk betrokken deelnemer zal zijn eigen project ontwikkelen met de hulp van de nieuwe kennis en vaardigheden die hij/zij heeft gekregen in de workshops.

januari 2005 – april 2005

- ontwikkeling en implementatie
- tussentijdse rapportage
- 'show en tell' bijeenkomst

april 2005- september 2005

- verdere ontwikkeling en implementatie
- evaluatie van de toepassingen
- afsluitende bijeenkomst faculteit
- Eindrapportage

10. Ondertekening en datum.

← Met opmaak:
opsommingstekens en
nummering

Faculteitsbestuur FBW

Onderwijscentrum

Bijlage 2 Project 'Meer met Blackboard en video'

		Data & tijden
1 ^e bijeenkomst	Inspiratie op doen a.d.h.v. voorbeelden Bespreken project verloop Twee groepen formeren op basis van wie direct willen beginnen (groep 1) en wie later willen beginnen (groep 2)	Do 9/9/04, 10:00-11:30 uur
Inventarisatie ontwerpplannen	Beschrijven wat u voor uw onderwijs wilt ontwikkelen a.d.h.v. stencil 'ontwerpplan voor een onderwijsactiviteit'. (1 á 2 A4tjes,) Plaatsen in Bbcommunity Lezen ontwerpplannen van anderen	voor 20/9/04 tussen 20 en 23 sept.
2 ^e bijeenkomst (zaal: G6-02)	Toelichten van eigen ontwerpplan Elkaar van feedback voorzien	Do 23/9/04, 10:00-12:00 uur
Workshop AVC (2 dagdelen, samen 5 uur) Deze workshop wordt ivm groeps-grootte in twee groepen gegeven.	Workshop over het maken en bewerken van streaming video De lesinhoud bestaat uit: 1. Digitaliseren van analoog (s)vhs- en digitaal videomateriaal op de pc 2. Eenvoudige video-editing hiervan op de pc (mbv Studio 9) 3. Omzetten eindmontage naar streaming formaat tbv onderwijstoepassingen	*Groep 1 Do. 7 & 28 oktober, 9:30-12:00 uur (G6-02, 2 ^e keer bij AVC) **Groep 2 in nov./dec (?)
	Eventueel ontwerpplannen herzien en in Bbcommunity plaatsen. Individueel werken aan het uitwerken en maken van onderwijsactiviteit.	
3 ^e bijeenkomst (zaal bij onderwijs-centrum)	Vragen & Uitwissel bijeenkomst per groep of met beide groepen (dan kan groep 2 gebruik maken van de ervaringen van groep 1, bijvoorbeeld over de (on)mogelijkheden van video.) Afmaken onderwijsactiviteit en indien mogelijk implementeren.	Do 20/01/05, 10-12 uur tot juni
Demo bij FBW	Demonstratie van de ontwikkelde onderwijsactiviteiten voor collega's van de faculteit . Feestelijke afsluiting van het project.	juni
	Bijdrage leveren aan evaluatie van project/eindrapportage	juni-september

*In groep 1 zitten: Afke Kerkstra, Geert Buijtenweg, Annick Ledebt, Leon Schutte, Henk Schutte, Evie Goossen, Jaap Harlaar

**Groep 2: Claudia Emck, Mia Scheffers, Theo de Haan, Hanneke de Vries, DirkJan Veeger, Patris van Boxel

Bijlage 3 Vragen ter Inventarisatie ontwerpplannen docenten FBW

Naam:

E-mail:

Telefoon:

Bereikbaarheid op de VU (dagen):

Beschrijf de onderwijscontext waarvoor u een ICT-toepassing wil ontwikkelen:

- studiejaar,
- aantal studenten
- kenmerken van studenten,
- opvallende kenmerken van de opzet of inhoud van het vak

Voor welke leerdoelen wilt u in dit project onderwijs ontwikkelen?

Welke ICT toepassing(en) wil u inzetten ter ondersteuning van dit onderwijs?

Beschrijf (indien u dit al weet) hoe u de ICT- toepassing wenst in te zetten (in welk onderdeel van het vak, in hoorcollege of practicum, voor individueel of groepswork, beoordeeld/niet beoordeeld enz.).

Welke vragen heeft u reeds op dit moment of welke mogelijke problemen voorziet u?

Heeft u specifieke scholings- of ondersteuningsbehoeften? Voor welke werkzaamheden verwacht u een beroep te willen doen op de ICT&O medewerkers?